

Motion till riksdagen 2011/12:A314

av Désirée Pethrus (KD)

Sticksskador i vården

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av EU:s direktiv om stick- och skärskador i vården.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över anmälningsrutinerna i samband med stick- och skärskador i vården.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upprätta en nationell handlingsplan för att minska antalet stick- och skärskador i vården.

Motivering

Varje år drabbas personal inom vården av sticksskador från bland annat sprutor. I en del av fallen är dessutom sprutan använd och ibland på personer med smittsamma sjukdomar. Det har i flera fall lett till ödesdigra konsekvenser för personalen, som exempelvis drabbats av hepatit C som innebär ett livslångt lidande. Det behövs tydligare arbetsmiljökrav, processer och rutiner vilket också EU uppmärksammat.

Ministerrådet beslutade 2010 om ett direktiv (8 mars 2010) som syftar till att förebygga stick- och skärskador i vården. Det ska vara infört i medlemsländerna senast 2013. Det är viktigt att skyddsdirektivet införs så snart som möjligt. Sverige har inte antagit den skyddslagstiftning som EU kräver. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv bör arbetsmiljökraven inom den kvinnodominerade vården vara lika höga som i mansdominerade branscher; exempelvis byggsektorn och verkstadsindustrin.

Sverige har en ambition att skapa en sjukvårdsmiljö i världsklass. För att nå dit måste vi som tidigare föregångsland inom arbetsmiljöfrågor öka takten och också sätta ett slutdatum när direktivet ska vara infört. Andra länder har

Fel! Okänt namn på

redan beslutat om nationella regler eller påbörjat arbetet med införandet av EU-direktivet. Vi vill samla såväl landstings- som riksdagspolitiker för att nå bästa möjliga resultat och agera med målet att ge vårdpersonalen en trygg, säker och jämställd arbetsmiljö.

Enligt Smittskyddsinstitutet rapporteras varje år i Sverige ca 6 500 stick- och skärskador inom vården, varav cirka 60 procent involverar kanyler. Underrapporteringen av dessa skador är sannolikt stor. Vårdförbundets utredning *Stick- och skärskador samt blodexponering inom sjukvården* (Rapport Nr 1, 2005) visar att så många som 35 procent av alla som drabbats inte anmäler händelsen och att allt tyder på, utifrån de studier som gjorts, att det inträffar mellan 5 000 och 10 000 incidenter per år.

En enkätundersökning från Vårdförbundet, Stick- och skärskador samt blodexponering inom sjukvården, (Rapport Nr 1, 2005) visar följande:

- ? 17 procent har stukkit sig 1–3 gånger under senaste månaden
- ? 31 procent har stukkit sig under det senaste året (1–3 gånger)
- ? 57 procent har stukkit sig under de senaste 10 åren (1–3 gånger).

All personal som arbetar med hantering som kan innebära stickskadorna bör ha tillgång till bästa tillgängliga skydd. Därför är det av yttersta vikt att vi tar frågan på allvar och också ser denna, många gånger dolda, patientgrupp som i sin strävan att ge bästa möjliga vård själva drabbas av sjukdomar och skador. Dels behövs det bättre tillgång till skyddsutrustning, dels bättre anmälningsrutiner så att omfattningen av skadorna blir känd och dels behöver riktlinjerna bli tydligare och följas upp bättre.

Nationella riktlinjer bör tas fram för att säkerställa att all vårdpersonal har tillgång till bästa och säkrast möjliga skyddsutrustning samt att rutinerna i samband med incidenter förbättras i enlighet med motionens intentioner. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 26 september 2011

Désirée Pethrus (KD)